

EKVATOR

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	4
3. DIŞ TİCARET.....	5
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	12

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Ekvator Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet (çok partili demokrasi)
Hükümet Sistemi	Başkanlık
Başkenti	Kito
Devlet (Hükümet) Başkanı	Daniel Noboa (23 Kasım 2023'ten itibaren)
Resmi Dili	İspanyolca
Milli Günü	10 Ağustos 1809
Yüzölçümü (kara)	256.370 km ²
Nüfus	18,52 (2024, IMF, Tahmini)
Dini	Hristiyan (Roman Katolik)
Para Birimi	ABD Doları
Başlıca şehirleri ve nüfus (bin kişi)	Guayaquil 2 746 (ticaret şehri), Quito (Kito) 2 678, Cuenca 596, Santo Domingo 442, Ambato 371, Portoviejo 306
Başlıca Ekonomik Ürünler	Petrol, altın, muz, kahve, kakao
Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar	DTÖ, IMF, OPEC, ISO, WIPO, WHO

Coğrafi Konum

Güney Amerika'nın batısında Pasifik kıyısında yer alan Ekvator, batısında kıyı düzlüklerinin, orta kesimlerinde And Dağlarının ve volkanların, doğusunda ise vahşi Amazon ormanlarının yer aldığı zengin bir coğrafi yapıya sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

24 Mayıs 1822 tarihinde İspanya'dan bağımsızlığını kazanan Ekvator'un yürürlükteki Anayasası, 20 Ekim 2008'de kabul edilmiştir. Devlet başkanı aynı zamanda başbakanlık görevini de yürütmektedir. Dört yılda bir doğrudan halkoyuyla seçilen devlet başkanı, bakanlar kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir. (Devlet Başkanlığı: <http://www.presidencia.gob.ec/>)

137 üyeli Ekvator Parlamentosu'na milletvekilleri 4 yıllık bir dönem için seçilmektedir. (Parlamento: <http://www.asambleanacional.gob.ec/es>)

Ülke idari açıdan 24 eyaletten oluşmaktadır. Bunlar Azuay, Bolivar, Canar, Carchi, Chimborazo, Cotopaxi, El Oro, Esmeraldas, Galapagos, Guayas, Imbabura, Loja, Los Rios, Manabi, Morona-Santiago, Napo, Orellana, Pastaza, Pichincha, Santa Elena, Santo Domingo de los Tsachilas, Sucumbios, Tungurahua, Zamora-Chinchipe'dir.

Quito ve Guayaquil, ülkenin başlıca ticari merkezleri olmasına rağmen, iki bölgenin kültürü ve ekonomik yapısı birbirinden farklıdır. Quito (Kito), petrol şirketlerinin merkezinin ve kamu kurumlarının bulunduğu bir kent olup, Guayaquil ise tarım ve balıkçılık üretimine dayanan liman ve sanayi kentidir. İki bölgenin birbiriyle rekabet içinde olduğu söylenebilir.

Nüfus ve İstihdam

2024 yılında 17,97 milyon kişi ile dünyada 65. sırada yer alan Ekvator nüfusunun 2029 yılında 18,67 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Ekvator'da nüfus artış hızı %1,4 oranında gerçekleşmiştir. Nüfusun yarısı kadındır. Nüfusun %66,6'sı 15–64 yaş grubundadır. Kentleşme oranı yaklaşık %64'tür.

Ülkedeki toplam aktif işgücü 12,1 milyon olup, ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %4,2 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 70. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

Dünya Bankasına göre 15 yaş üstü yetişkin nüfusun okur-yazarlık oranı %94'tür. Ancak, finans ve mühendislik gibi meslek dallarında yetişmiş işgücü bulmak zordur. Kırsal alanlarda işsizlik daha yüksektir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ekvator'un başlıca doğal kaynakları; petrol, balıkçılık, kereste ve hidroelektrik enerjisidir. Ülkenin başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; muz, kahve, kakao, pirinç, patates, manyok (tapioca) ve şeker kamışı olmakla beraber; et ve süt ürünleri üretiminin yanı sıra başta karides ve ton balığı olmak üzere deniz ürünleri üretimi yaygındır.

Ormanlık alanların tahribi, erozyon, kuraklık, su kirliliği, Amazon'da ve Galapagos Adalarında petrol atıklarından doğan kirlilik, toprak kayması ve seller ülkenin başlıca çevre sorunlarıdır. Ayrıca And Dağları çevresinde çok sayıda aktif volkan bulunmakta olup, Cotopaxi dünyadaki en yüksek aktif volkandır.

Ekvator aynı zamanda dünyada m2 başına düşen nehir sayısının en fazla olduğu ülkedir. Biyo-çeşitlilik açısından dünyanın en zengin bölgesi olan Ekvator, m2 başına düşen bitki ve hayvan türü sayısı bakımından dünyada ilk sıradadır. Yeryüzünün %0,2'lik bir bölümünde dünyadaki bitki türlerinin %10'unu ve kuş türlerinin %18'ini barındırmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	116,59	118,85	121,43	125,66	129,68	134,81	140,27	145,99
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	6,2	2,4	0,3	1,2	1,8	2,4	2,5	2,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	6 581	6 664	6 758	6 941	7 108	7 332	7 570	7 819
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,5	2,2	1,9	2,2	1,6	1,5	1,5	1,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	1,8	1,9	2,8	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,2	3,4	4,2	4	3,8	3,6	3,5	3,5
Nüfus (milyon)	17,72	17,84	17,97	18,1	18,24	18,39	18,53	18,67
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	57	55,3	56,5	56,5	55,7	54,4	52,4	49,9

*Tahmin

Kaynak: IMF

2024 yılında cari fiyatlara göre, 1221milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2025 yılında 125,6 milyar dolar olması beklenmektedir.

Ekvator, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 63. büyük ekonomisidir. 2024 yılında sabit fiyatlara göre %0,3 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında %1,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Cari fiyatlara göre Ekvator, 2024 yılında 6 758 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 104. sırada yer almaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

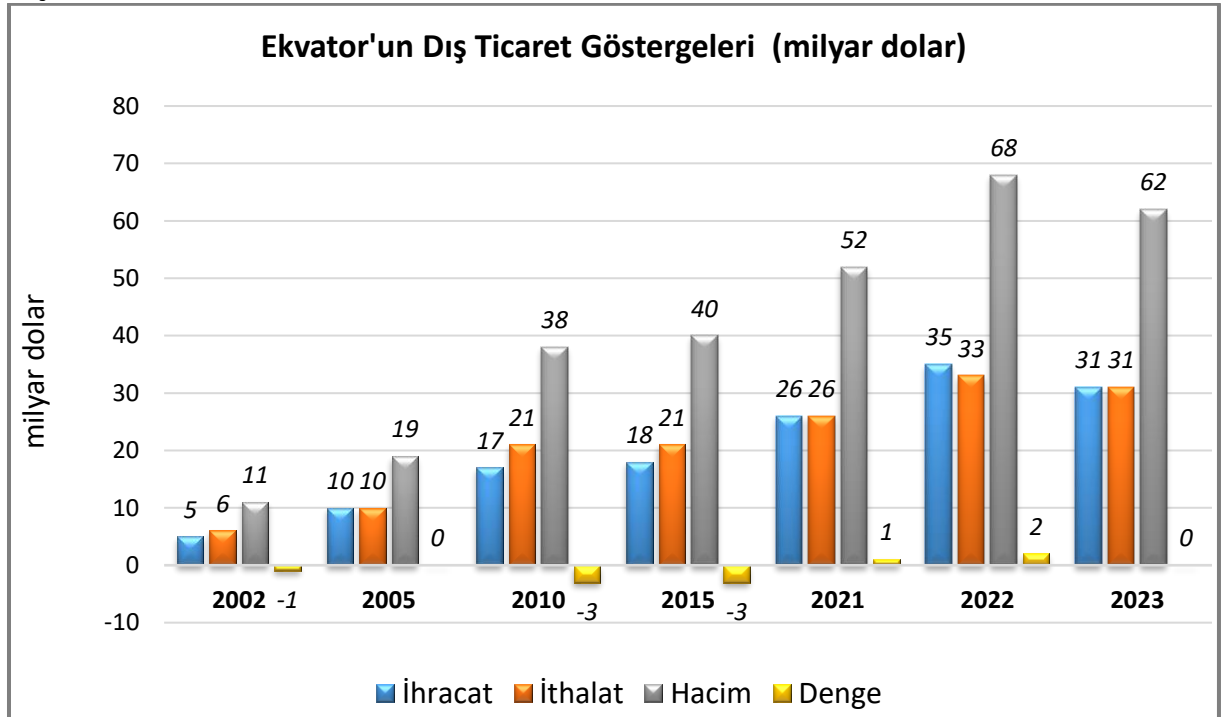
Ekvator, hem tüketime yönelik hem de sanayide kullanılan pek çok ürünü ithalat yoluyla temin etmektedir. Ekvator, dış ticaretinin önemli bir kısmını, tercihli ticaret anlaşmaları imzaladığı ve ortak bir kültüre sahip olduğu Latin Amerika ülkeleri ve lojistik olarak kendine yakın olan ülkelerle gerçekleştirmektedir. İhraç pazarlarının ve ürünlerinin çeşitlendirilmesi, Ekvator'un dış ticaretindeki önceliklerdendir.

Ekvator'un hâlihazırda Avrupa Birliği, Birleşik Krallık, Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA), Şili ve Çin ile Serbest Ticaret Anlaşmaları; MERCOSUR (Brezilya, Arjantin, Uruguay, Paraguay), Meksika, Küba, Guatemala, El Salvador ve Nikaragua ile Tercihli Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Ülkemiz ile Ekvator arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri devam etmektedir.

2022 yılında 35 milyar dolarlık (%35 artan) ihracatla dünyada %0,1 pay ile 67. sırada ve 33 milyar dolarlık (%28 artan) ithalatla dünyada %0,1 pay ile 66. sırada olan Ekvator'un ithalat ve ihracatında ilk sırada ABD yer almaktadır. Çin dış ticaretinde ikinci sıradadır.

2023 yılında ihracatı % 12 azalarak 31,12 milyar dolar, ithalatı %6,5 azalarak 30,89 milyar dolar olmuştur.

Dış Ticareti

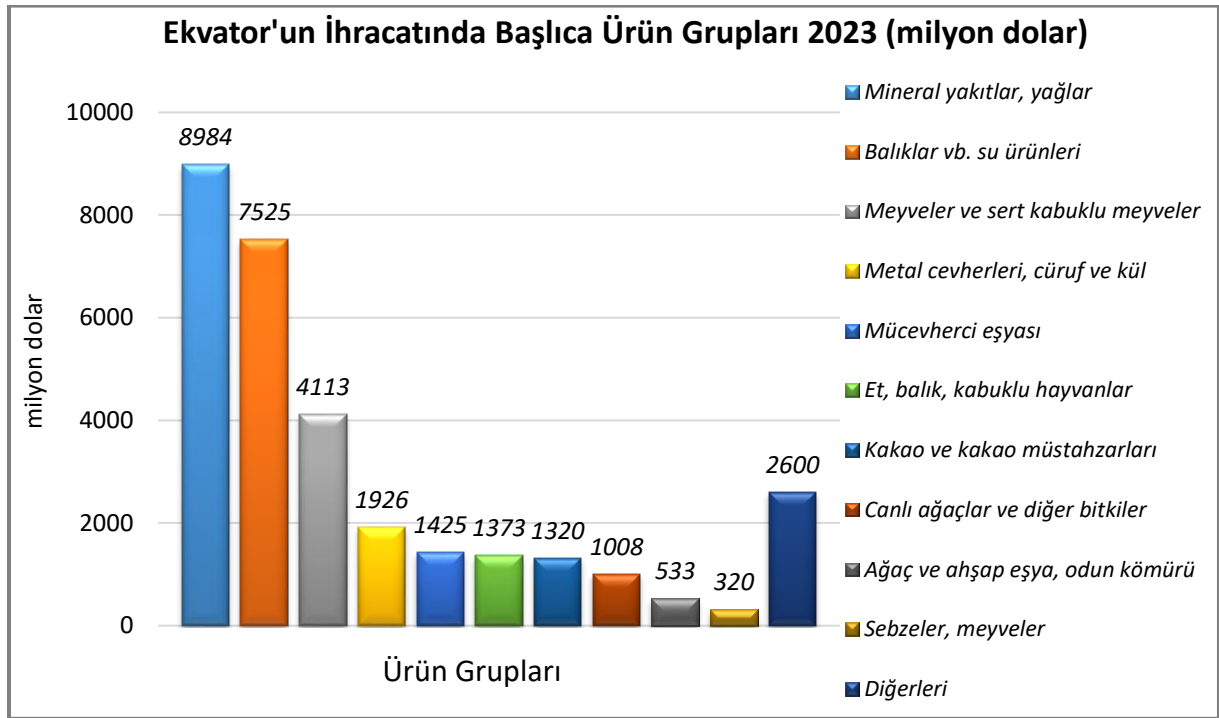

Trademap-directdata /Ekvator

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

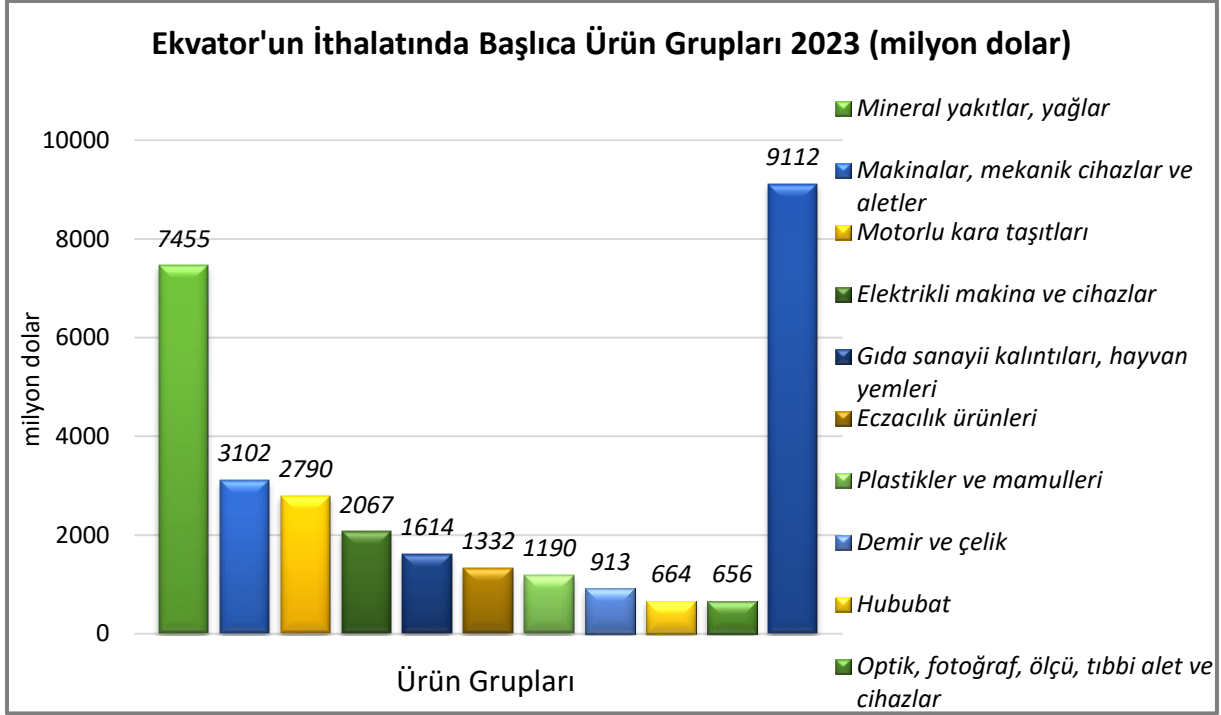
2023 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler: ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar), kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş), muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş), altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde), hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları, bakır cevherleri ve konsantreleri, kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık), petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları, kıymetli metal cevherleri ve konsantreleridir.

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

2002 yılında ithal ettiği başlıca ürünler: petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler, otomobiller, tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar, telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar, esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, buğday ve mahlut, hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlardır.

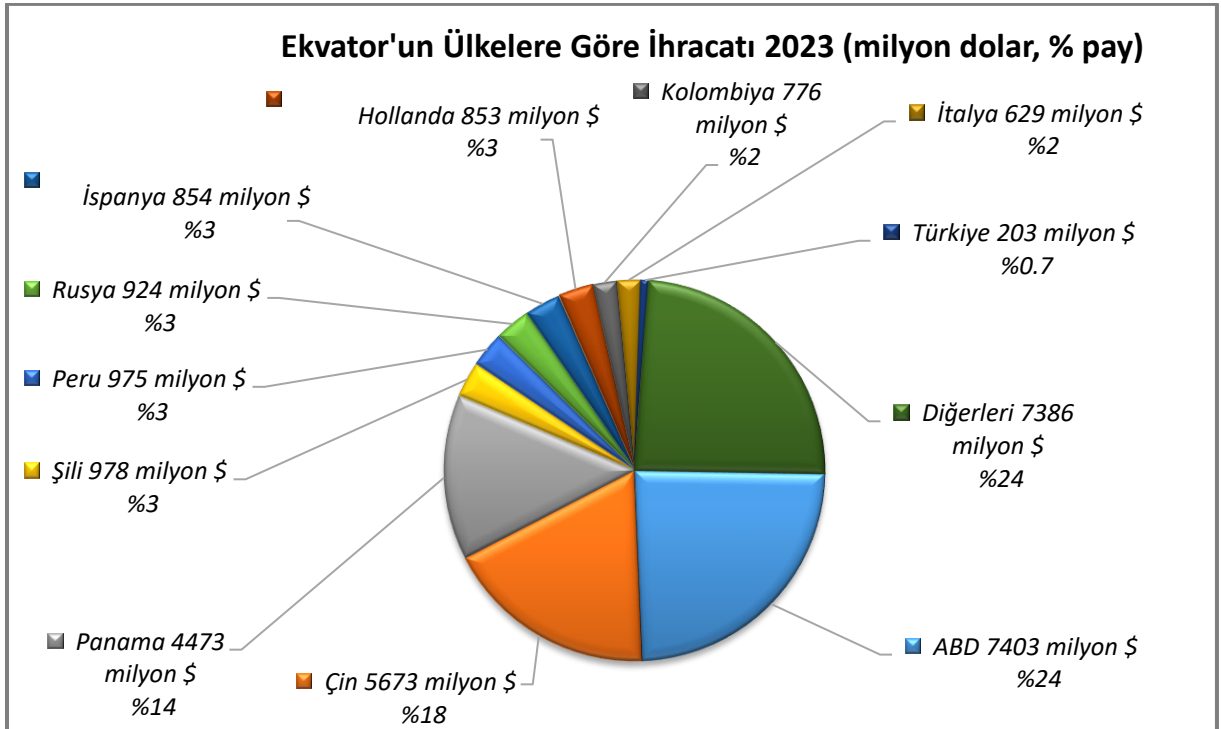

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracat

İhracat yaptığı başlıca ülkeler; ABD, Çin, Panama, Şili, Kolombiya, İspanya, Peru, Rusya, Hollanda ve İtalya olup ülkenin ihracatında Türkiye %0,6 pay ile 24. sıradadır.

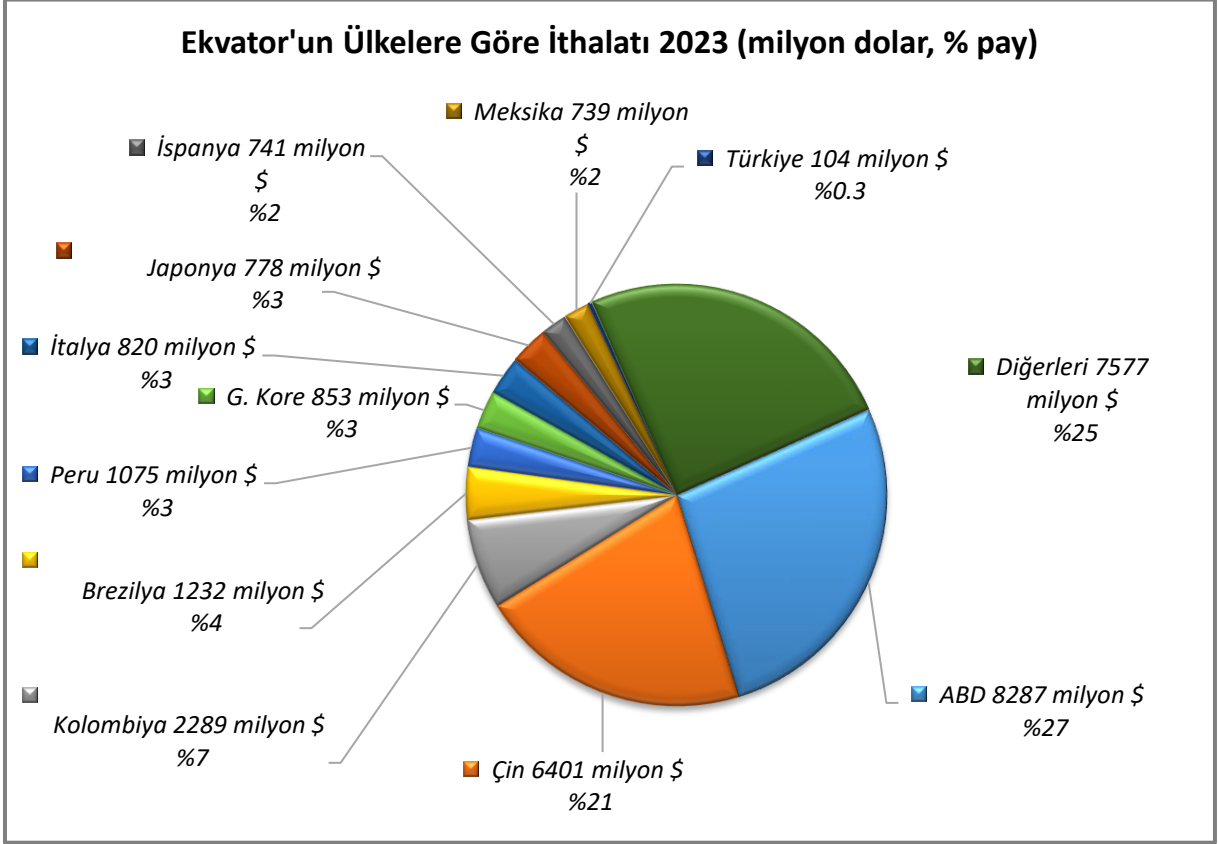
Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

İthalat yaptığı başlıca ülkeler: ABD, Çin, Kolombiya, Brezilya, G. Kore, Peru, Kanada, Meksika, Arjantin ve İtalya olup ülkenin ithalatında Türkiye %0,3 pay ile 28. sıradadır.

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri, Milyon Dolar

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	382,90	350,00	500,00	800,00	1 000,00	800,00	750,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,32	0,30	0,40	0,60	0,80	0,60	0,50
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	22 688	23 038	23 538	24 338	25 338	26 138	26 888
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Ekvator Anayasası'nda, devletin yerli ve yabancı yatırımı teşvik edeceği, ulusal kalkınma planları hedefleri doğrultusunda yabancı sermaye yatırımlarının yerli yatırımları tamamlayacağı belirtilmektedir. Yabancı sermaye mevzuatının yasal çerçevesini Üretim, Ticaret ve Yatırım Yasası belirlemektedir. Yasa 2010 yılında, daha önce dağınık olan düzenlemeleri tek çatı altında toplamıştır. Yasanın amaçları arasında, özel yatırımların teşviki ve düzenlenmesi, ulusal kalkınma planlarına uygun stratejik yatırımların düzenlenmesi yer almaktadır.

Ekonominin üretim ve enerji matrisinin değişimi ve beşeri sermayenin geliştirilmesi Ekvator'un önemli önceliklerindedir. Yabancı yatırım, yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan ya da kontrol edilen ya da yurtdışı sermaye ihtiva eden yatırımlar olarak tanımlanmıştır. Milli muamele ilkesi geçerlidir. Yerli ve yabancı yatırımcılar arasında ayrımcılık yapılması yasaktır. Yabancı şirketler, Ekvatorlu şirketlerle aynı şartlarda, tam korunma ve güvenlik içerisinde faaliyetlerini yürütürler. Yatırımcı hakları arasında, üretim ve pazarlama hürriyeti, kamu yönetim prosedürlerine ve denetim kurallarına erişim bulunmaktadır. Yatırımlar devletin istihdam ve doğayı korumaya yönelik sosyal ve çevresel sürdürülebilir kalkınma politikalarıyla uyumlu olmalıdır. Yeni yatırımlar kanunda sayılı haller dışında izne tabi değildir.

Yatırım teşvikleri, sektöre, bölgeye ve diğer unsurlara göre değişiklik göstermektedir. Ekonominin gereksinimleri doğrultusunda yabancı yatırımın teşviki önceliklidir. Yatırımcı mülkiyeti Anayasa kapsamında korunmaktadır. Anayasaya göre, müsaderenin her çeşidi yasaklanmıştır. Ulusal ya da yabancı yatırımcılara müsadere uygulanamaz. Gayrimenkul

istimlaki Anayasaya uygun olarak yapılır. Değerleme ve ödemeler adil ve telafi edici olmalıdır. Ayrımcılık yapılamaz.

Serbest Bölgeler

Ekvator'un ekonomik krizden çıkmak amacıyla; 2024 yılında yürürlüğe girmesi planlanan "Ekonomik Verimlilik ve İstihdam Yaratma Kanunu"nda serbest bölgelerle ilgili düzenlemelere de yer verilmektedir.

Özel Ekonomik Gelişim Bölgeleri (ZEDE); özel ticaret, vergi ve finansal düzenlemelere tabi olan bu bölgelere ithal edilen mallar gümrük vergisinden muaftır. (<https://www.zedelitoral.ec/>)

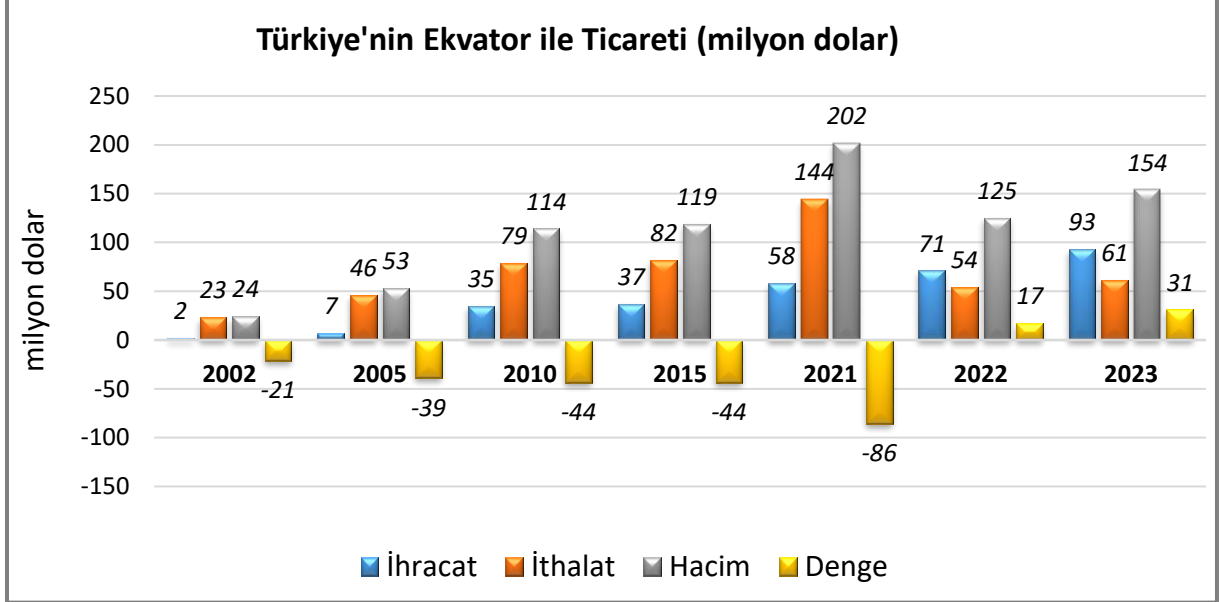
Bir projeye ZEDE statüsü verilmesi için hükümet projenin teknoloji transferine, yenilikçiliğe, endüstriyel çeşitlendirmeye ve kombine hizmetlere yaptığı katkıyı değerlendirmektedir. Mevcut serbest ticaret bölgeleri faaliyetlerine devam etmekle birlikte, ZEDE ile belirlenen yeni idari düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

Özel Ekonomik Kalkınma Bölgeleri (ZEDE) Teşvikleri: Ekvator'da Manabi'de Eloy Alfaro ZEDE, Imbabura'da Yachay ZEDE, Pichincha'da Quito ZEDE, Guayas'ta Litoral ZEDE ve Guayas'ta Posorja ZEDE olmak üzere beş özel ekonomik kalkınma bölgesi bulunmaktadır. Söz konusu bölgeler sanayi, lojistik, turizm ve teknoloji alanında yatırımcılara çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

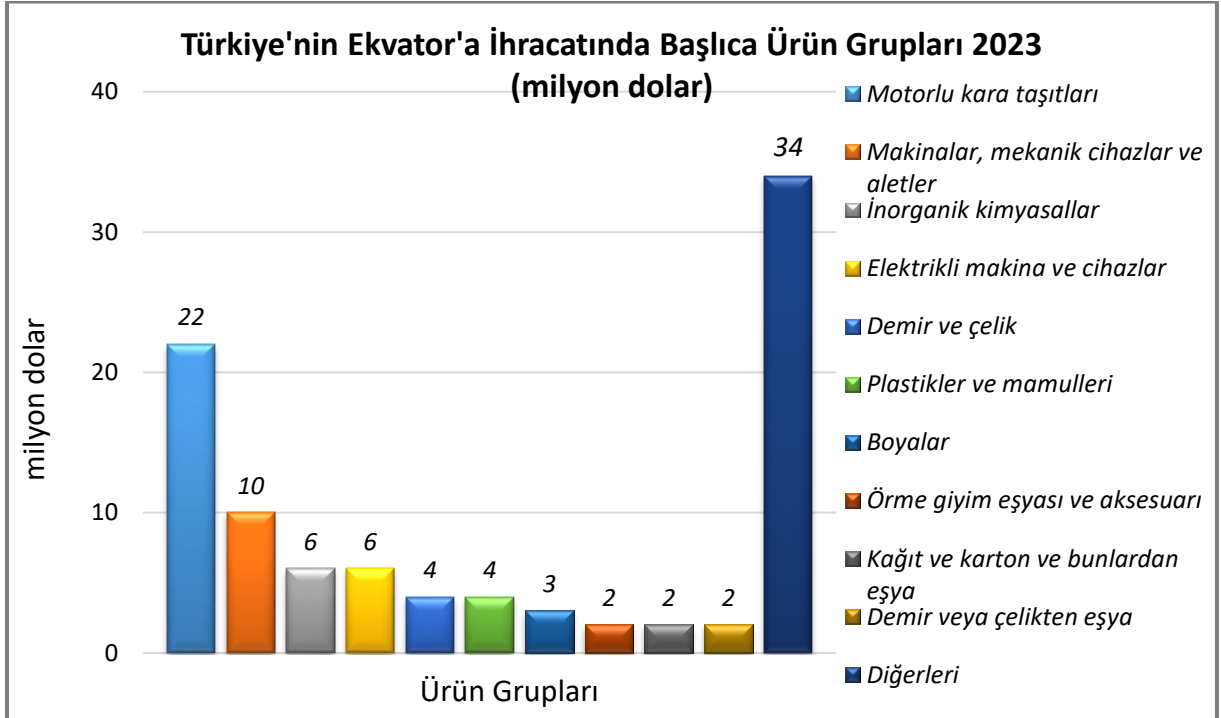
2023 yılında ülkeye ihracatımız 93 milyon dolar (bir önceki yıla göre % 30 artış) ve ithalatımız 61 milyon dolar (bir önceki yıla göre % 13 artış) olup, 2023 yılında Ekvator ile ticarete Ülkemizin 31 milyon dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

Türkiye-Ekvator Dış Ticareti

Trademap-directdata/Türkiye

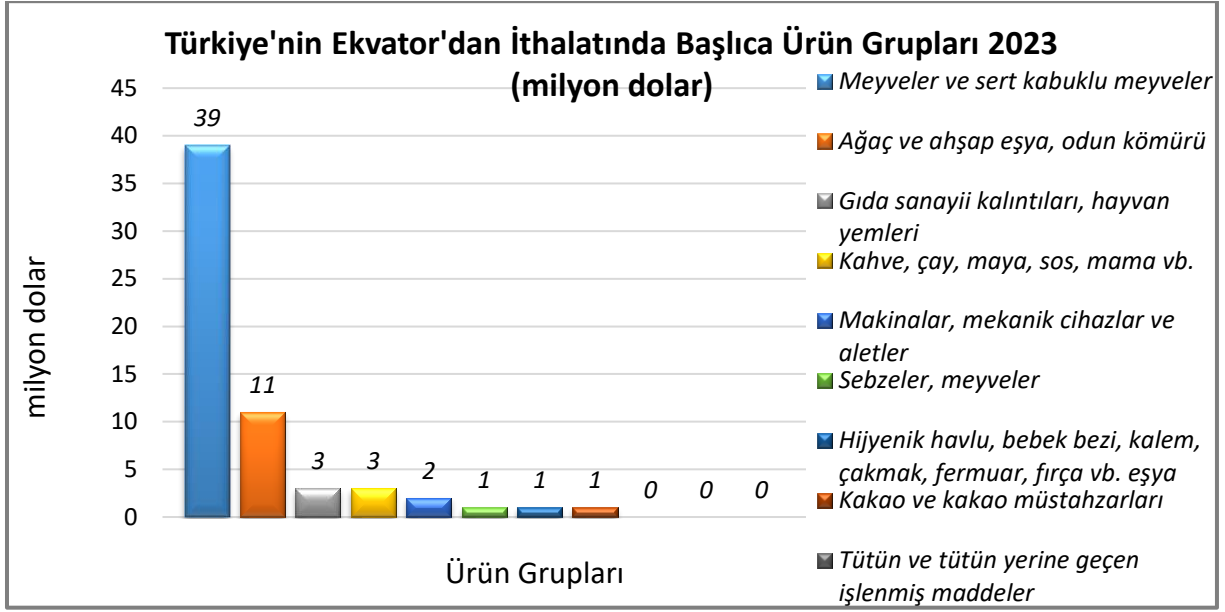
Türkiye'nin Ekvator'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Ekvator'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Ekvator'un İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			26 269 228	35 380 362	31 126 424	100	-12
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	7 278 164	10 834 637	7 823 367	25,1	-27,8
2.	0306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	5 331 052	8 009 704	7 213 034	23,2	-9,9
3.	0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	3 500 321	3 523 427	3 789 457	12,2	7,6
4.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	572 623	902 809	1 390 803	4,5	54,1
5.	1604	Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları	1 262 516	1 499 977	1 327 735	4,3	-11,5
6.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	490 126	1 293 780	1 238 278	4	-4,3
7.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	819 457	915 471	1 172 172	3,8	28
8.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 319 767	1 709 765	1 123 988	3,6	-34,3
9.	0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun kesme çiçek ve çiçek tomurcukları	927 276	1 017 762	987 064	3,2	-3
10.	2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	591 136	720 110	684 052	2,2	-5
11.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	143 310	175 019	195 592	0,6	11,8
12.	4410	Ağaçtan ve diğer odunsu maddelerden yonga levha, oriented strand board (OSB), vb. levhalar	196 101	237 821	194 810	0,6	-18,1
13.	0710	Sebze, (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılmış) (dondurulmuş)	167 959	201 092	192 038	0,6	-4,5
14.	0810	Diğer meyveler (taze)	99 760	123 055	187 734	0,6	52,6
15.	0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	131 043	191 970	138 931	0,4	-27,6

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-2: Ekvator'un İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			25 719 892	33 048 924	30 895 681	100	-6,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 500 558	4 597 462	4 194 713	13,6	-8,8
2.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	1 592 057	2 512 190	2 305 157	7,5	-8,2
3.	8703	Otomobiller	881 756	1 239 426	1 378 818	4,5	11,2
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	851 009	901 660	1 004 436	3,3	11,4
5.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	730 465	967 370	993 155	3,2	2,7
6.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	617 924	596 979	704 538	2,3	18
7.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	491 591	704 404	650 319	2,1	-7,7
8.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	701 588	812 577	607 626	2	-25,2
9.	1001	Buğday ve mahlut	499 021	623 770	514 655	1,7	-17,5
10.	2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	331 595	447 021	397 100	1,3	-11,2
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	369 546	376 094	377 794	1,2	0,5
12.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	332 013	326 786	338 179	1,1	3,5
13.	3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	337 758	349 836	324 011	1	-7,4
14.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	240 050	312 650	294 765	1	-5,7
15.	2716	Elektrik enerjisi	4 609	27 690	285 272	0,9	930,2

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-3: Ekvator'un Ülkelere Göre İhracatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		26 269 228	35 380 362	31 126 424	100	-12
1.	ABD	6 402 850	9 803 755	7 402 717	23,8	-24,5
2.	Çin	3 644 911	6 241 761	5 672 882	18,2	-9,1
3.	Panama	3 969 542	4 990 307	4 472 870	14,4	-10,4
4.	Şili	1 120 473	1 360 666	978 395	3,1	-28,1
5.	Peru	618 644	1 015 958	974 808	3,1	-4,1
6.	Rusya	999 796	994 340	923 611	3	-7,1
7.	İspanya	731 982	1 031 748	853 977	2,7	-17,2
8.	Hollanda	684 869	722 868	852 856	2,7	18
9.	Kolombiya	851 880	1 072 201	775 950	2,5	-27,6
10.	İtalya	550 107	603 835	629 334	2	4,2
11.	BAE	149 237	299 659	600 838	1,9	100,5
12.	Almanya	363 544	340 406	415 769	1,3	22,1
13.	Hindistan	658 255	544 466	409 808	1,3	-24,7
14.	Kanada	189 810	320 224	346 776	1,1	8,3
15.	İsviçre	264 179	316 273	342 293	1,1	8,2
...	...	...	...	...	...	...
24.	Türkiye	218 874	205 433	202 768	0,7	-1,3

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

EK-4: Ekvator'un Ülkelere Göre İthalatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		25 719 892	33 048 924	30 895 681	100	-6,5
1.	ABD	5 681 096	8 568 789	8 286 773	26,8	-3,3
2.	Çin	6 040 378	7 280 526	6 401 109	20,7	-12,1
3.	Kolombiya	1 787 197	2 055 109	2 288 597	7,4	11,4
4.	Brezilya	994 904	1 328 187	1 232 256	4	-7,2
5.	Peru	862 228	1 167 960	1 074 798	3,5	- 8
6.	G. Kore	917 419	1 216 733	853 187	2,8	-29,9
7.	İtalya	432 943	785 919	819 926	2,7	4,3
8.	Japonya	583 508	656 501	778 134	2,5	18,5
9.	İspanya	609 544	796 121	741 147	2,4	-6,9
10.	Meksika	715 640	823 408	738 732	2,4	-10,3
11.	Kanada	543 140	854 214	677 675	2,2	-20,7
12.	Almanya	578 549	666 087	632 149	2	-5,1
13.	Şili	538 922	590 336	572 303	1,9	-3,1
14.	Arjantin	563 064	816 103	553 730	1,8	-32,1
15.	Hindistan	391 463	551 425	537 718	1,7	-2,5
...	...	...	...	...	...	...
31.	Türkiye	79 581	110 759	103 694	0,3	-6,4

Kaynak: Trademap-directdata/Ekvator

Ek-5: Türkiye'nin Ekvator'a İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			57 881	71 061	92 678	100	30,4
1.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	2 591	1 667	2 471	2,7	48,2
2.	8525	Radio veya televizyon yayınlarına mahsus verici cihazlar, televizyon kameraları, dijital ve görüntü kaydedici kameralar	12	1 512	2 057	2,2	36
3.	1108	Nişastalar ve inülin	82	700	2 029	2,2	189,9
4.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	45	228	1 740	1,9	663,2
5.	7228	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller; alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	3 089	2 358	1 710	1,8	-27,5
6.	8701	Traktörler	174	875	1 656	1,8	89,3
7.	2835	Fosfinatlar, fosfonatlar, fosfatlar ve polifosfatlar	695	3 267	1 626	1,8	-50,2
8.	3505	Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar ve esası nişasta, dekstrinler olan tutkalları	397	784	1 550	1,7	97,7
9.	2832	Sülfidler ve tiyosülfatlar	1 102	2 336	1 541	1,7	-34
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 060	1 582	1 475	1,6	-6,8
11.	8703	Otomobiller	2 113	1 188	1 405	1,5	18,3
12.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	1 556	1 533	1 127	1,2	-26,5
13.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	0	0	1 112	1,2	0
14.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	1 246	1 291	1 051	1,1	-18,6
15.	8422	Bulaşık, şişe vb yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb makinalar	130	774	1 051	1,1	35,8

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Ekvator'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			143 676	54 372	61 261	100	12,7
1.	0803	Muz (plantain dahil) (taze veya kurutulmuş)	116 926	32 969	38 842	63,4	17,8
2.	4421	Ağaçtan diğer eşya	13 324	10 976	10 700	17,5	-2,5
3.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	1 790	3 385	2 831	4,6	-16,4
4.	2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hülhası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	3 452	2 527	2 644	4,3	4,6
5.	8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makinaları (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	0	0	1 494	2,4	0
6.	9606	Düğmeler, çitçitler, düğme formları ve bunların diğer aksamı; düğme taslakları	557	1 102	1 098	1,8	-0,4
7.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	5 617	272	875	1,4	221,7
8.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	799	1 013	783	1,3	-22,7
9.	2007	Reçel, jöle, marmelat, meyve püresi ve pastları (pişirilerek hazırlanmış)	0	258	499	0,8	93,4
10.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	4	248	453	0,7	82,7
11.	8503	Sadece veya esas itibarıyla 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	0	0	298	0,5	0
12.	1106	Kuru baklagillerin, nişasta/inülin içeren kök ve yumruların unu, ezmesi ve tozu	108	92	122	0,2	32,6
13.	3908	Poliamidler (ilk şekilde)	0	0	111	0,2	0
14.	2009	Meyve ve sebze suları	0	2	81	0,1	3950
15.	4403	Yuvarlak ağaçlar	0	99	67	0,1	-32,3

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye